

فاصله دور کودکان امروز از بازی‌های گروهی دیروز

طناب‌کشی در غیاب حریف

مریم طالشی

گزارش نویسن

«دخترم داخل مغازه فوتبال دستی دید و ناگهان گفت بابا می‌شود این را بخیرم؟ پرسیدم برای چی؟ گفت چون می‌توانیم با هم بازی کنیم. آن موقع بود که به فکر فرو رفتم که این بچه چقدر دوست دارد با بقیه بازی کند چون همیشه تنهایی بازی می‌کند و نهایتاً باتیلت و موبایل مشغول است.»

این حرف دل خیلی از والدین است که خودشان تجربه‌های شیرینی از بازی‌های دسته جمعی در زمان کودکی دارند؛ بازی‌هایی مثل وسطی، زو، آفتاب مهتاب، گرگم به هوا، طناب‌کشی، هفت سنگ و خیلی بازی‌های دیگر که کودکان امروز گاهی حتی نام آنها را هم نشنیده‌اند. این روزها تب سریالی داغ است که در آن از بازی‌های کودکان استفاده شده و البته ارتباطی به سوزه این گزارش ندارد اما خاطره بازی‌های جمعی قدیمی را در ذهن زنده می‌کند که این بخش می‌تواند به موضوع ما مربوط باشد؛ اینکه اگر ما تجربه خوبی از این بازی‌ها داشته‌ایم، آیا کودکانمان هم می‌توانند تجربه مشابه داشته باشند یا اینکه اوضاع فرق کرده و دیگر نمی‌شود به گذشته برگشت؟

«ما آن موقع تعدادمان زیاد بود. هر خانواده چهارپنج یا نه بچه داشت که خودمان هم می‌توانستیم بازی کنیم. اگر دو سه تا خانواده هم با هم جمع می‌شدیم که دیگر برای بچه‌ها بهشت بود. گاهی حتی بزرگترهایمان هم برای بازی‌هایی مثل وسطی به ما ملحق می‌شدند و این بازی را جذاب‌تر می‌کرد. الان خانواده‌ها یا تک فرزند دارند یا نهایتاً دو تا بچه که آنها هم سرشان پا گوشی و تیلت گرم است. این بچه‌ها اصلاً کسی را ندارند که بازی جمعی را تجربه کنند خصوصاً در این شرایط کرونایی که دو سال است با آن درگیر هستیم و بچه‌ها حتی مهدکودک و مدرسه هم نمی‌روند چون حداقل در این محیط‌ها

می‌توانستند تجربه بازی‌های جمعی را داشته باشند. اما قبل از کرونا هم خیلی چنین بازی‌هایی در مدارس مرسوم نبود. من یادم می‌آید ما در زمان مدرسه زنگ تفریح بازی می‌کردیم اما الان بچه‌ها حتی سراغ این بازی‌ها نمی‌روند چون اصلاً تصویری از آنها ندارند.»

این مرد که خودش پدریک پسر بچه ۸ ساله است، این را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «به نظرم اگر امکانش فراهم باشد بچه‌ها این مدل بازی‌های جمعی را دوست دارند چون ذات کودکی همین است و بچه‌ها ذاتاً به فعالیت‌های بدنی و بازی‌های گروهی گرایش دارند اما مسأله این است که خیلی امکان آن را پیدا نمی‌کنند و آموزشی هم در این باره وجود ندارد. مثلاً در مدارس و مهدها می‌شود مربیان چنین بازی‌هایی را به بچه‌ها آموزش دهند اما حتی گاهی زنگ ورزش مدارس به برنامه‌های دیگری اختصاص پیدا می‌کند. یک بار پسر من در برنامه کودک بازی هفت سنگ را در یک فیلم کودکانه دیده بود و برایش خیلی جالب بود و مدام درباره آن از من سؤال می‌کرد. این جرقه‌ای در ذهن خدوم ایجاد کرد که این بچه به این بازی‌ها علاقه دارد اما تا به حال اسمی از آنها نشنیده و با آن آشنا نشده است.»

مادر یک دختر ۶ ساله هم نظرش این است که رسانه‌ها نقش زیادی در آشنا کردن کودکان با بازی‌های فراموش شده دارند اما به این کار نمی‌پردازند. «وقتی ما بچه بودیم ارتباط زیادی با همسالانمان داشتیم مثلاً نوبت کوچی به بچه‌های همسایه‌ها بازی می‌کردیم و این بازی‌ها همیشه بین ما رواج داشت. یادم می‌آید کنار خانه، نوبی کوچی زیرانداز پهن می‌کردیم و عروسک هایمان را می‌چیدیم و با هم خاله بازی می‌کردیم و این صحنه برای همه عادی بود ولی حالا اگر مردم با چنین صحنه‌ای مواجه شوند تعجب می‌کنند و در واقع کسی هم راضی نمی‌شود

کودکش در چنین بازی‌هایی شرکت کند چون پدر و مادرها محیط خارج از خانه را خطرناک می‌دانند و از طرفی دیگر این مسأله در حال حاضر خیلی به مذاق خانواده‌ها خوش نمی‌آید و صورت خوبی ندارد. به عبارتی بی‌کلاس است که بچه آدم در کوچه بازی کند. من قبول دارم که باید مراقب بچه‌ها بود اما گاهی باید اجازه داد بچه‌ها با نظارت والدین در چنین جمع‌هایی حضور داشته و تجربه این بازی‌ها را به دست آورند تا بتوانند بهتر با همدیگر ارتباط داشته باشند. من بچه‌هایی را می‌بینم که حتی در مدرسه نمی‌توانند ارتباط خوبی با بقیه بچه‌ها برقرار کنند و منزوی و تنها هستند.»

دکتر سهیل رحیمی، روانشناس و عضو هیأت علمی دانشگاه تهران در این باره می‌گوید: «در خصوص اینکه چرا بازی‌های گروهی کم‌رنگ شده‌اند باید بگویم بخشی از آن برمی‌گردد به سمت بازی‌های فردی و دیجیتال کشیده شده‌اند اما بازی‌های گروهی فی‌نفسه دارای ارزش اجتماعی بالایی هستند چون کودک طی بازی گروهی همکاری و تشریک مساعی با گروه را یاد می‌گیرد. کودک از طریق بازی یاد می‌گیرد که چگونه می‌تواند پذیرش افراد گروه را به دست آورد و همچنین چگونگی استفاده از توانایی‌های دیگران را برای رفع نیازهای خودش یاد می‌گیرد. در بازی گروهی کودک مجبور است نکات اجتماعی را یاد بگیرد و قواعد بازی‌ها را رعایت کند و به آنها احترام بگذارد پس مواردی مثل صبر و حوصله نشان دادن، احترام به حقوق دیگران، اعتماد به نفس پیدا کردن، پیروزی و شکست گروهی را یاد می‌گیرد.»

“

وقتی ما بچه بودیم ارتباط زیادی با همسالانمان داشتیم مثلاً توی کوچی با بچه‌های همسایه‌ها بازی می‌کردیم و این بازی‌ها همیشه بین ما رواج داشت. یادم می‌آید کنار خانه، توی کوچی زیرانداز پهن می‌کردیم و عروسک هایمان را می‌چیدیم و با هم خاله بازی می‌کردیم و این صحنه برای همه عادی بود ولی حالا اگر مردم با چنین صحنه‌ای مواجه شوند تعجب می‌کنند و در واقع کسی هم راضی نمی‌شود کودکش در چنین بازی‌هایی شرکت کند چون پدر و مادرها محیط خارج از خانه را خطرناک می‌دانند

دکتر رحیمی اضافه می‌کند: «دانشمندی به‌نام هارلوک که جزو نظریه‌پردازان بزرگ حوزه بازی‌هاست عقیده دارد کودک در بازی با همبازی‌های خودش است که یاد می‌گیرد چگونه باید با افرادی غیر خانواده خودش روابط اجتماعی برقرار کند و چطور مشکلاتی را که از این نوع رابطه به وجود می‌آید، حل و فصل کند. کودک حتی از طریق بازی‌های

گروهی بنده بستان با بزرگترها را یاد می‌گیرد به علاوه اینکه در منزل هم بازی گروهی باعث صمیمیت بیشتری بین والدین و کودک و خواهر و برادرها می‌شود و به تطابق اجتماعی بهتر و محیط خانوادگی سالم‌تر ختم می‌شود. ما باید تا جایی که می‌توانیم فضای بازی گروهی را برای کودک ایجاد کنیم. اگر امکان این نیست که بچه را پیش بچه‌های

گروهی بنده بستان با بزرگترها را یاد می‌گیرد به علاوه اینکه در منزل هم بازی گروهی باعث صمیمیت بیشتری بین والدین و کودک و خواهر و برادرها می‌شود و به تطابق اجتماعی بهتر و محیط خانوادگی سالم‌تر ختم می‌شود. ما باید تا جایی که می‌توانیم فضای بازی گروهی را برای کودک ایجاد کنیم. اگر امکان این نیست که بچه را پیش بچه‌های

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

یک جدول با دو شرح

۱- کتابی از «ابورحان بیرونی» درباره گذشته و فرهنگ ناپدید
۲- واحدوزن- جمع‌قلب- استوار کردن
۳- برکه‌های تبلیغاتی- عنوانی احترام‌آمیز برای زنان و دختران- رسوب‌کننده
۴- پیداکن-والده- بلاورزنگ- جشن
۵- رودی در «فرانسه»- چسب‌نخاری- گنبد آب
۶- اقدام‌کننده به کاری- چوپان- دوش
۷- ناوارد- آرمانی و رویایی- آشکار ساختن
۸- تشویش- محافظ‌گل- مرکز «گرجستان»
۹- روی آوردن بهخت و اقبال- چینی در زمین- خانه بیلاقی‌زبا
۱۰- زاینبد- واژگون و وارونه- هراس
۱۱- ادویه‌تند- نام‌یک گروه موسیقی پاپ ایرانی بود- عدد حرکت
۱۲- ماه کامل- ستون دروازه- فرو رفته- شرکت هوافضایی روسی
۱۳- تباهی‌ها- دالان و صحن- سازچکشی
۱۴- مغول- فال‌بینی- سال‌نجومی
۱۵- همگی- حرفه مطبوعات

۱- نمایی از «علی‌غفاری» (روی پرده سینما)- کلبوس
۲- متخیر- سیب‌ترکی- واسطه معامله
۳- دام ماهی- دومین شهر پر جمعیت ایران پس از تهران- رود بزرگ بین‌النهرین
۴- بالشتک نانبری- تخت و اورنگ- برج کج- شهر خروس جنگی
۵- یک شیرینی بین المللی- بسیار زیاد- سطح
۶- قارچی که به شکل انتهای شمع درآید- سنگ طلق- یکمین
۷- مخفف الی آخر- حمله ناگهانی بر دشمن هنگام شب- رسیدن پنبه
۸- وسایل- فریاد عدالت!- بستندگی
۹- فرآورده‌های شیری- ماه تابستانی- اسب چاپار
۱۰- آفرین- محرک- زیرپامانده
۱۱- تذکره- عنصر سخت، براق و شکننده به رنگ سفید نقره‌ای- ساز سیمی
۱۲- چوبه قالی- یک لحظه- شهر استان گیلان- طرزو عادت
۱۳- بازاری- تصفیه خانه بدن- جایگاه
۱۴- کاکل- غذای محلی اردبیل- گلی زینتی
۱۵- دوراندیش- قصه پردازی و حکایت‌سازی

۱- اثری از «آندره ژید»- بدون نیروی کافی
۲- بیخود و بی‌جهت- ضربه روی ماوس- هر ۷ روز یک بار
۳- اعشاری- شب اول زمستان- خودمحور
۴- زیباندربی‌زبان- دوستی و علاقه- مرآت- شکلک
۵- دریا- توقف حین سفر- طلایی

۱- کتابی از «ابورحان بیرونی» درباره گذشته و فرهنگ ناپدید
۲- واحدوزن- جمع‌قلب- استوار کردن
۳- برکه‌های تبلیغاتی- عنوانی احترام‌آمیز برای زنان و دختران- رسوب‌کننده
۴- پیداکن-والده- بلاورزنگ- جشن
۵- رودی در «فرانسه»- چسب‌نخاری- گنبد آب
۶- اقدام‌کننده به کاری- چوپان- دوش
۷- ناوارد- آرمانی و رویایی- آشکار ساختن
۸- تشویش- محافظ‌گل- مرکز «گرجستان»
۹- روی آوردن بهخت و اقبال- چینی در زمین- خانه بیلاقی‌زبا
۱۰- زاینبد- واژگون و وارونه- هراس
۱۱- ادویه‌تند- نام‌یک گروه موسیقی پاپ ایرانی بود- عدد حرکت
۱۲- ماه کامل- ستون دروازه- فرو رفته- شرکت هوافضایی روسی
۱۳- تباهی‌ها- دالان و صحن- سازچکشی
۱۴- مغول- فال‌بینی- سال‌نجومی
۱۵- همگی- حرفه مطبوعات

۱- نمایی از «علی‌غفاری» (روی پرده سینما)- کلبوس
۲- متخیر- سیب‌ترکی- واسطه معامله
۳- دام ماهی- دومین شهر پر جمعیت ایران پس از تهران- رود بزرگ بین‌النهرین
۴- بالشتک نانبری- تخت و اورنگ- برج کج- شهر خروس جنگی
۵- یک شیرینی بین المللی- بسیار زیاد- سطح
۶- قارچی که به شکل انتهای شمع درآید- سنگ طلق- یکمین
۷- مخفف الی آخر- حمله ناگهانی بر دشمن هنگام شب- رسیدن پنبه
۸- وسایل- فریاد عدالت!- بستندگی
۹- فرآورده‌های شیری- ماه تابستانی- اسب چاپار
۱۰- آفرین- محرک- زیرپامانده
۱۱- تذکره- عنصر سخت، براق و شکننده به رنگ سفید نقره‌ای- ساز سیمی
۱۲- چوبه قالی- یک لحظه- شهر استان گیلان- طرزو عادت
۱۳- بازاری- تصفیه خانه بدن- جایگاه
۱۴- کاکل- غذای محلی اردبیل- گلی زینتی
۱۵- دوراندیش- قصه پردازی و حکایت‌سازی

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

جدول سودوکو

آسان								
۸	۱		۲	۴		۷		
			۷		۳		۱	
	۷			۲				
۱	۳			۹	۵	۶		
۵		۷	۶	۲	۸	۱		
۲		۴	۸	۳		۹	۴	
	۱					۶		
۳			۹	۱	۵	۲	۷	

سخت								
	۲		۳		۷		۱	
۳	۹			۵				
			۹	۲		۴		
		۹		۵		۷		
			۷		۳			
	۷		۶	۸			۸	
						۴		
							۶	۸
			۴					۱

خیلی سخت								
		۸			۷			
			۶			۱		
	۴	۷	۸	۲		۳		
		۱	۲				۳	
				۱	۶	۵	۱	
		۸						
۳	۷			۹	۵			
			۲					
							۸	

بسیار سخت

بسیار

بسیار

بسیار

حل جدول سودوکو شماره ۳۷۷۹